

SIAŪBIT THE SOWER

Vialika-Litoŭski
(Biełaruski)
dvumiesiačnik

The Great-Litvanian
(Whiteruthenian)
bimonthly

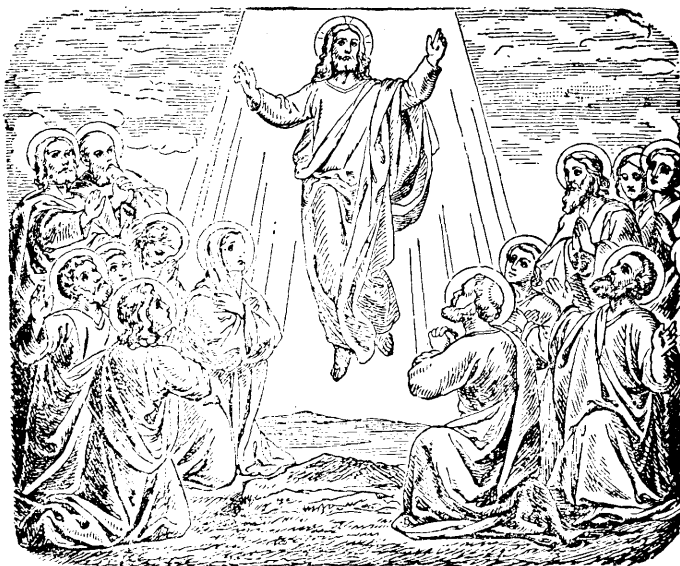
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U. S. A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1971, Maj-Červień

Nr. 81 (h. 14)

May-June, 1971

U NIEBA UŠEŚCIE

O moj Boža! Vieru Tabie —
I ūsio vieru ja dla Ciabie
Ūsiu nadzieju ū Tabie maju,
Za ūsio Ciabie Vychvalaju.

Ty satvaryŭ, Ty adkupiŭ,
Ty mianie, Boža, ašviaciŭ;
Za to Tabie, hǔdzie jość ludzi
Čeść i slava niachaj budzie.

Tabie, Boža, kłaniajusia,
Na Tvaju vclu zdajusia,
A być tolki chaču ū niebie,
Pa ūsie viefi slavić Ciabie.

žal mnie, Boža, zhrašyŭ Tabie,
Praz hrech dastaŭ piekła sabie;
Dy nia tak žal zhuby majej,
Jak žal, Boža, kryŭdy tvajej!

D A R A Ź E Ń K I J U B I L A T A R P R A Ł A T

P I O T R T A T A R Y N O V I Ć

Z nahody 50-tych Uhodkaŭ Tvajho Ńviatarstva pasyłaŭ majo paŭ-
dańnie zdarovym doŭha Źyć dy dalej pracavać na Boŭa-Narodnaj nivic.

Šćyra addany uva Chrystusie *a. Francis*

NA DZIEŃ MAMAŬ I TATAŬ

ŹADAJU VAM USIM ZDAROVAHA I DOŬHAHA ŹYĆCIA

Janka Kupała

NAD KAŁYSKAJ

Kałychała maci syna
U kałysey u lipovaj
I piajała jamu pieśniu
Voś jak tutaka ŭsłowa ũ ŭsłowa:

„Luli, luli moj maleńki!
Špi i Ńniviasiołki — huli,
Jak-ŭa vyraścieš vialikim. —
Nie zabudźsia ty matuli.

Luli, luli, moj maleńki!
Špi ŭlaŭyŭšy ũ kryŭ dałoŭki,
Jak-ŭa vyraścieš vialikim, —
Nie zabudźsia ty staronki.

Luli, luli, moj maleńki!
Špi, jak kvietka na pradvieśni,
Jak-ŭa vyraścieš vialikim, —
Nie zabudźsia hetaj pieśni.

Luli, luli, moj maleńki!
Nabirajsia mocy, siły,
Jak-ŭa vyraścieš vialikim, —
Nie zabudź majoj maŭiły.

Luli, luli, moj maleńki!
Syn pavyras, na les hledzia,
A ci pomnić pieśni matki, —
Zapytajsia u susiedziaŭ.

ĆAĆVIERTAJE BOŭAJE PRYKAZAŃNIE

„Pavaŭaj tvajho baćku i tvaju matku, kab tabie dobra pavo-
dzilaŭia na ŭiamli”.

Chrystova Uvaskresieŋnie

„Ja ūvaskresieŋnie i žyćcio; chto vieryć u Mianie, toj žyć budzie, chacia-b i pamior”. (Ioan, XI, 25).

Było u siamji troje ludziej: Marta, Maryja i, ich brat, Łazar. Chrystos palubiŭ hetych maładych ludziej, bo byli dobrymi, ščyrymi, vierujučymi maładymi asobami. Chrystos lubiŭ usich ludziej i dzieła ich spasieŋnia, viečnaha zbaŭleŋnia, Jon Syn Boży, iz Ułoŋnia Prašviatoj Trojcy, staŭsia i synam čaľaviečym praz dziejnašć šviatoha Duchu u Pračystym Ułoŋni Prašviatoj Dzievy Maryi i naradziŭsie ŭ Viflijemie, ros i hadavaŭsia ŭ Nazarecie i dajšoŭsy da vieku i da mužnaści pajšoŭ u „pole”, u hety šviet, jak Boży Siejbit Siejać Siemia, ZIERNIE PRAŮD ZIEMNYCH I NIABIESNYCH, k žyćciu ziemnamu i niabiesnamu ūsiaho čaľaviectva, usiej ludzkašci, i kažnaj asoby ludzkoj paasobku. Lubiŭ, adnak, Isus luboŭju asablivaj dobrych i praviednych ludziej, pradusim maładych, budučyniu hramadzianstva, jakimi zjaŭlalisia Marta, Maryja i Łazar, żyvučy samastojna ad baćkoŭ, jakija, mabyć, daŭno ŭžo pamierli, i zarablajučy na chleb nadzionny svaimi mazalistymi rukami. Paznaŭsy ich, mabyć, kali adnoičy słuchali Jahonaj Propaviedzi da ludziej, Isus ich ščyrym sercam

palubiŭ i ad taho času ich naviedvaŭ, u ich hašciŭ, kali prachodziŭ praz Betaniju, dzie jany żyli, u darozie ŭ Jeruzalim, u džviuch milach ad Jeruzalima. I viadoma-ž radašć maładych ludziej była biazmiežnaj, biazkoncaj, kali hety viiliki Hošć naviedvaŭ ich i niaviedali jany jak i jakim čynam najlepš pryjmać Jaho, asabliva ruplivaja Marta, adnojčy ažno žaliłasia na svaju darahuju siastru Maryju prad Isusam... „Skažycie joj, naš darahi Hošćik, chaj mnie tut na kuchni pamoža... a to vuŭ jana ūsieľasia la Vašych Nožak darahich i ničoha nie robić, a tolki słuchajeć Vašych Sloŭcaŭ zaľatych... Chrystos-ža joj u adkaz: „Marta, Marta, ty za mnoha kłapocišsia... Ja-ž budu zdavolen i abyčajnym pasiľkavaŋniem... chleò-sol... voš i usio! Znaj-ža, viedaj, Maryja vybrala lepšuju dolu dla siabie! Voš sa Mnoj jana horača žadaje ūźniašcisia panad hetuju ziamielku, asvojvać sabie Praŭdu Pradviečnuju i, kali šče żyvučy na šmat pakutnaj ziamli, prabyvać ŭžo ŭ Carstvie Niabiesnym: i hareć paľymianaj luboŭju k Bohu i k bližnim svaim, starajučyś być praz Praŭdu švietačam švietu i

praz čystuju i šviatuju luboŭ sollu ziamli, kab jana — heta ziamla — nie prapała, nie zahinula, jak tyja Sadoma i Hamora... Zdabyvajcie najpierš, vy maje darahija maładyja ludzi, carstva Božaje, a ūsio inšaje budzie vam, pry ščyraj pracy i dobrej i razumnaj ekanomicy, zdabyta poŭnašciu... chleb nadzionny budziecie mieć udostal! Pravid Boży nie pakinie vas biez asabli-vaj apieki i łaskaŭ Svaich...

SŁOVA BOŻA ciełam stałaś,
Kab na świecie vašym hetym
ščaście ludu ūžo zjaviłaś
Choć i z horam tut zdabytym,

Jak natchnieńnie, jak pranuka
K ščaściu wiečnamu ū Niebie.
Dzie ni hora ni pakuta
Nie zalahuć u jejnaj hlebie!

Sucišilaś Marta... Pryznała praŭdu Vialikaho Vučyciela! šviaty i tajemny nastroj siamji ū Jaho prysutnaści nastaŭ... Vialikaje i radasnaje šviata dla ūsich tut było!

Adnojčy Łazar, darahi brat Marty i Maryi, ciażka zachvaraŭ i nie vytryvaŭ, pamior! Tolki lubimaja i dobraja siastra, katoraja straciła praz śmierć lubimaho i dobroho brata ū maładym jahonym vieku, moža adčuć i rozumieć žal, smutak, hora Marty i Maryi: śmierć ich brata Łazara była dla ich byccam śmiarotnym udaram, by hromam z jasnych niabios! Płakali jany i hałasili... I nichto tak nie płāča i nichto tak nie hałasieć pa svaich pamioršych, jak dočki Słaŭnaho Izraila! A heta tamu,

što nichto tak nie pryviazan k narodu, jak jany hetyja dočki svaім rodnym i darahim i k svajmu słaŭnamu Izrailu! Nichto takoj luboŭju nie haryć, nie uspaŭmlaje, jak jany k im... Tamu i nie daješsia dzivu, što Boh Ajciec vybraŭ dačku Izraila, jak pračystuju i poŭnuju biazmiežnaj lubovi Dzievu Maryju, kab była Matkaj ludzkoj natury Svajho Syna Adzinarodnaho — Logosa, Druhoj Asoby Prašviatoj Trojcy praz Dziejnaść šviatoha Ducha, Trejciaj Asoby Prašviatoj Trojcy. U świecie Božaha Zbaŭleńnia i Zbavicielnaj Łaski Chrystovaj Maci Isusa Chrysta jość adnačasna i Matkaj usiaho čaŭaviectva: Jana nas sparadziła la Kryža i praz Kryž, na Katorym Jaje Syn nmiŭlavy kanaŭ u strašennych, nievykazanyh mukach i prad samoj śmierci daŭ nam Jaja praz Svajha lubimaha vučnia Jana, jak našu nam darahuju Matku ū suświecie nadpryrodnym. Žviartajučyś k Svajej Maci, Isus z vialikaj pavahaj i pašanaŭ, havora k jej, pa adresu k Janu: „Zančyna, voś syn Tvoj!” A da jaho: „Heta voś Maci tvaja!” Ad taho času Jan ūziaŭ Jaje u dom svoj i apiekavaŭsia joju nia tolki jak svajoju Matkaj u świecie nadpryrodnym, ale i Matkaj usiaho čaŭaviectva ū hetym-ža nadpryrodnym suświecie. Jana ad samaho ucielańnia Syna Božaha ū Jejnym Pračystym Ulońnie praz dziejnaść Ducha šviatoha stałaś Novaj Evaj u zbaŭleńnia ludzkaś-

ci... I tut la Kryža na Kryvavaj Kalvaryi, praz Slovy i laskavy zahad Isusavy, jana stalasia formalnym čynam Novaj Evaj i, Supracouñicaj z Chrystom u Zbauleñni čalavietva — Susbavicielkaj ludzkašci.

Samym vialikim i čystym i šviatym, pašla Chrysta, ideałam ludzkašci joše Prašviataja Dzieva Maryja, Maci Božaja i našaja. Heta Ideał jasnaj zorkaj šviaciů šviatym polymiam hreů u sušviecie i nad sušvietam na praciahu ũsich prošlych stalećciaů chryšcijanstva i nie pierastaje heta čynić u našym sučasnym šviecie. Slovy k Joj anhiela Haůryły: Pryvitana budź, Maryja... biezupynna paůtarajucca u Katalickaj Carkvie i u Pravaslavii... I skolki — u hetych anhielskich slovach radašci, asałodaů, natchnieñnia i panuki k zvyčiašstvu ũsialakich trudnašciaů i spakusaů u žyćci chryšcijanina! Uziać u ruki šviaty Ružaniec i havaryć jaho z pabožnašciaj i razvažañniem nad Tajemnicami našaho Viečnaho Zbauleñnia! Molačysia hetak na Ružancu čalaviek pieraradžajecca: stanovicca duchoůnym vołatam, poůny hlybokaj Viery, mahutnaj Nadziei, haračaj Lubovi, bo tut Maryja, Maci Božaja i Jejny Syn sudziejničajuć na rozum, na dušu, na usiu asobu chryšcijanina. Uva ũsich Božych Službach, asabliva ũva Uščodnim Abradžie i na samoj Božaj Liturhiji (šviatoj Imšy) Maryja nierazlučna z Chrystom, Svaim Synam umilava-

nym, i Spasam sušvietu, kožnaho iz nas i Jaje samoj — jana pieršaj była zbaůlenaj *intuitu meritum Christi* — užo praz budućyja zasłuhi Svajho Syna Božaho.

I jak Maryja, Maci Isusava i našaja, kłapocicca i dbaje pra nas, pra našaje zbaůleñnie cełaho švietu vidać u mnohich ũ sučasnym, modernym šviecie Jaje cudoůnych Zjavieñniaů to tut, to tam... U 1846 hodzie zjaviłaš Jana uva Francyji i praz maładych pastuškoů, Maksimina i Melaniju, klikała ceły šviet k navarotu da Boha, k vyprastovañniu šciežak i daroh svajho žyćcia... Moviačy ũ imia Samoha Boha, Jana havora: „Kali Moj narod nie navierniacca, zmušana budu pušcić u chod ciažkiju Ruku Majho Syna, bo hrachi ludzkašci užo prazmiernyja... da nie vytryvañnia... I strašennyja biedy, trahedii čakajuć ludziej, kali jany nie naviernucca, nie papraviacca... Kali-ž naviernucca, vialiki dabrabyt, łaski i lubaů Božaja buduć ščašlivaj dolaj usich narodaů... Heta było La Salette na adnej iz alpijskich francuzkich hor... Narod i narody nie niviernulisia... strašennyja biedy byli ich losam asabliva praz pieršuju sušsvietnuju vajnu, dy šće bolejš praz druhuju... Praz Svajo Zjaůleñnie u Fatima, u Portugalii, Jana dalej kliča sušviet k navarotu da Boha, k praviednym daroham žyćcia i nie pakinie klikać ich takim čynam da kanca sušvietu, bo Jana dobraja, miłasernaja, lubiačaja usie naro-

dy Božaja Maci, i nie choča śmierci svaich dziaciej, ale strašenna žadaje, kab jany žyli i na ziamli i u wiečnym ščaści na druhim šviecie...

Ale viarniomsia k małodaj siamji u Betaniji, dzie ich spaściehła vialikaje hora, bo lubimy brat Łazar pamior...

Kali ciažka zachvareŭ Łazar, to siostry jahonyja, viedajučy Chrystos, dzie znachodzišsia, paviadamili jaho praz paslanca ci jakim inšym sposabam ab przykrym i niebieaspiečnym pałažeñni svajho brata, dumajučy što voš Chrystos ŭraz i azdaravič jaho, nie dašć jamu pamierci... Tamu i kazała Marta pašla: „Kab Ty, Isusie, tut byŭ, to moj brat nie pamior-by”. Chrystos adnak nie špiašyŭ iści k im... dva dni prajšli pakul rušyŭ puścicca u puč — darohuju k im... Urešcie skazaŭ svaim vučniam: „Ciapier pajdziom-ka... u Judeju!” Vioska Betanija, dzie žyli džvie siostry z bratam była ŭ Judei, niepadalok ad Jeruzalima. Vučni-ž zachnulisia i zahamanili: „Ravvi, što s Taboj? Heta-ž jašče nie tak daŭno, kali judei chacieli tamaka ŭkamenavać Ciabie... A Ty iznoŭ da ich idzieš?” Isus-ža adkazaŭ im Svaim tajomnym manieram:

„Ci nie ŭklučaje ŭ sabie dzień dvanadcać hadzin? Dniom čalaviek moža iści, nie spatykajučyś, bo maje prad saboju šviatło hetaho sušvietu, ale kali idzie jon nočču, to spatykajecca, bo nie maje prad saboj šviatła, kab šviaciła jamu”. Hetymi słavami Chrystos chacieŭ

dać svaim vučniam paniać, što ŭ Jaho rukach Jahony los i što ničoha Jamu nie staniecca pakul nie pryjdzie toj čas, u jakim Jan Sam paddasca ciarpieni, mukam, i śmierci... Nadyjdzie „čornaja noč” pa dapaščeñniu Božamu, siarod jakoj Jahonyja żyvadžior-katy budú dziejničać kryminalnym čynam... Naŭrad ci zrazumieli Jaho vučni svaim prostym i wielmi abmiazovanym rozumam... I Chrystos dumajučy pra Łazara, svajho darahoha małodoha pryjeciela ŭžo pamieršaha, apostaty hetaho nie viedali, ale Jon viedaŭ nie z natchnieñnia, a jasna bačyŭ Svaim Boha-ludzkiem vokam Svajho Boha ludzkoha Rozumu, i byccam dumajučy Sam z Saboj ŭhołas, moviŭ: „Łazar, naš druh, adpačyvaje... Ja idu jaho zbudzić”. Vučni-ž Jaho na heta: „Hospadzie, kali moža adpačyvać, dyk jon, viedoma, papravicca”. Bačučy, što jany Jaho nie zrazumieli, ciapier skazaŭ Jon prosta, by z mosta: „Łazar pamior!” Śmierć dla Shrysta = son-supacynak! Dla vučniaŭ-ža Jaho — jana kaniec usiaho i ŭsiamu!

Chrystos-ža, padkrešlivajučy tu paść Svaich vučniaŭ, dadaŭ: „Dziela vas zdavoleny Ja tym, što Mianie tamaka nie było, bo ciapier vy vieryć budziecie”. Hetym Chrystos chacieŭ skazać, što kali-b Jon tam byŭ i pa nastojlivaj prošbie siaścior nie daŭ Łazaru pamierci, a jaho Jon azdaraviŭ, to ciapier, nie było-b vialikaho cudu ŭvas-

krešeńnia Łazara siłaju Bożaju ad Isusa Samoha i kab jany vieryli ũ Jaho boskaść i pierastali być małaviernymi. I tut Tamaś, wiedamy mianiuškaj jak bliźniuk, prakanany u tym, što ũsiaroŭna, Łazar ci nie Łazar, Chrystos išoŭ ũžo na muki i śmierć, zviarnuŭsia da diuhich vučniaŭ Chrystovych i skamandavaŭ: „Pajdziom i my i ũmrom razam z Im”. Pajšli... ale razam z Chrystom na Kalvaryi nie ũmierli... adzin z ich uraz adroksia ad Jaho, kažućy, što jon nie wiedaje i nie znaje takoha čaławieka... inšyja-ž u vialikim pierapudzie razbiehliś, chto kudy... adzin lubimy apostoł Ioan astaŭsia z Maryjaj, Maci Božaj, i z druhimi dzviuma žančynami — Marijaj, siastroj Maci Božaje, žonkaj Klopasa, i Maryjaj Mahdalinaj. Pašla-ž usie apostoły stanucca mučanikami dzieła Chrysta, ale ciapier, pakul što, viera ich była za słaba... chacia i baćyli jany mnoha cudaŭ, čynianych Chrystom, kab pakazać im i ũsim ludziom, što Jon byŭ nie prosty čaławiek, a Boha-čaławiek, z dzviuma pryrodami abo naturami, ludzkaj i Boskaj, istotna spałučanych miż saboj ũ Logasie, u Druhoj Asobie Prašviateje Trojcy. Pašla Duch Śviaty, deklaravany im Chrystom, izyjdzie na ich u Piacidziesiatny Dzień i ũraz ũčynić ich biasstrašnymi apostołami-vołatami i tary to, nijak nie chistajućyś, pajduć na lubuju śmierć dzieła Chrysta, jak i Sam Chrystos, iz-za lubovi

k im i k nam samim i da usiej ludzkaści pajšoŭ na Kryž i na try hadzinnaje strašennaje kanańnie na Im, na hetym Drevie, z taho času wielmi śviatym, bo na Im Syn Boży i syn čaławiecy. Bohačaławiek, pamior, jak Božaja Achviara, za wiečnaje Zbaŭleńnie hrešnaj ludzkaści, ũsiech ludziŭ ũsiakaj rasy, narodaŭ ũsialakich krajoŭ...

Jak tolki Chrystos sa Svaimi vučniami prybyli u Betaniju i ũvajšli ũ chatu, ciapier tolki ũ chatu Maryi i Marty, bo Łazara ũža na śviecie nie było, adna z ich, Marta, jak ũžo wiedajem, tak i zahalasila: „Kab Ty tut byŭ, to moj brat nie pamior by!” Ale wiedajućy, jakaja nadpryrodnaja siłamahutnaść prabywała ũva Chryście, uraz dała: „Ale wiedaju, što i ciapier, što Ty tolki paprosiś u Boha, Jon Tabie daść!”

Marta vieryć u Chrysta, adnak viera jaje jaśće nie poŭna... vieryć, što ũ Jaho prabyvae niejkaja tajemnaja, nadpryrodnaja siła-moc, mo' jak u vialikaha praroکا Isaii, abo jak u jakoha inšaho śviatoha praroکا cudoŭcorca... Dzieła hetahe, kali Chrystos apaviaściŭ joj: „Tvoj brat znoŭ żyć budzie — jon ũskreśnie — jana ũraz adkazała: „Ja wiedaju, što ũskreśnie ũ Apośni Dzień Ahulnaha Uvaskresieńnia!” Chrystos-ža joj na heta: „Ja Sam Uvaskresieńnie i żyćcio. Kali chto vieryć u Mianie, nikoli nie pamre. Ci ty, Marta, vieryś u heta?” Marta-ž, uzrušana i aśvietlana światłom Ducha Śviatoha, sa

šчыraściu i haračaj luboŭju, učyni-
ła vialiki Akt niepachisnaj viery
u Chrysta, jak Boha, bo ŭraz z via-
likim impetam usiej svajej istoty i
bez nijakaho sumnivu skazała:
„Tak, Hospadzie, ja vieru, što Ty
Chrystos, Syn Boży, Toj, Katory
mieŭsia pryjści na hety świat”.

Viera, ţviataja Viera, nadpry-
rodnaja Viera — heta samaja ma-
hutnaja siła, kali jana aŭcyioŭle-
na nadpryrodnaj luboŭju. Takaja
Viera daje nam nadpryrodnaje
światło, u pramieńniach jakoha
my bačym Adzinaha Boha u Pra-
śviatoj Trojcy — Boha Ajca, Tvar-
ca suśvietu, Boha Syna, Zbaŭcy
cełaho śvietu, Boha Ducha ţviato-
ha. Parakleta-ŭciešyciela: a praz
luboŭ takuju nadpryrodnuju my
ŭchadzim u samaje ŭłoŭnie Pra-
śviatoj Trajcy, ščylna lučymsia z
Joju i stanovimsia mahutnymi va-
ładzami żyćcia Praśviatoj Trojcy
i usiaho taho, čym vałodajeć sama
Praśviataja Trojca — Niebam i
ziamloj i usim, što ŭ Niebie i na
usiakimi Tajnami ŭ Kaściocie
Chrystovym i u Carkvie Chrysto-
vaj, asabliva-ž vialikaj Tajnaju
śviatoj Eucharystyi, praz jakuju
pryjmajem u ţviatym Pryčaści, u
śviatoj Kamuniji Samoha Chrys-
ta — Taha Samoha, Katory praz
Ducha ţviatoha učaławiečyŭsia ŭ
pračystym ŭłonie Dzievy Maryi,
naradziŭsia u Viflijemie, ros i ha-
davaŭsia ŭ Nazarecie, urešcie apa-
vieščaŭ Svajo Slova Božaje ŭ Pa-
lestyni dla ŭsiaho śvietu, i urešcie
ciarpieŭ, pakutavaŭ i pamior na
kryży, uskros i ŭzniossia na Nie-
biosa i zychoodzie k nam na ţvia-

toj Liturhiji, u Imšy ţviatoj, kab
abymać nas Svajeju Božaju Lu-
boŭju praz ţviataje Pryčaście, praz
śviatuju Kamuniju — tak, Toj
Samy, tolki ŭ zusim inšaj formie
— U POSTACI ŢVIATOJ EU-
CHARYSTYI.

Čaławiek bez ţviatoj Viery i Lu-
bvi — niekčemna istota! Haryzon-
ty jaho żyćcia i ideałaŭ akreśla-
ny tolki hetaj maleńkaj i šmat-
pakutnaj ziamielkaju: dla jaho
żyćcio, ideały i dziejaŭni pačyna-
jucca i kančajucca ziamloj... I voś
ja čuŭ, jak adzin čaławiek, nat wiel-
mi dobry čaławiek u druhich adno-
sinach — spraviadlivy, škody ni-
komu nie ŭčynić i wielmi pracavi-
ty, pracuje, nie składajučy ruk, i
vaś jon kazaŭ: żyvi pakul żywieš...
i, viadoma-ž, pracuj — darma chle-
ba nie žuj, nie jeś! A tam što pa
śmierci? Ničoha! Vykapajuć ja-
mu, ciabie tudy apuścić, zasyp-
luć ziamloj... i basta! Usio inšaje
— vydumka chitrych ksiandzoŭ,
papoŭ na praciahu vieraŭ, kab
narod piekłam strašyć, nieba ja-
mu sulic-abiacać i hetak jaho u
svaich rukach trymać i z kryvyva-
ho mazola żyć... I hetakich ludziej
pa ŭsim ţviecie poŭna... ŭsiudy ich
cełaja proćma... I što-b jany nie
čynili i jak by Božyja Tajny nie
aśmievali i suproć Boha nie išli i
ksiandzoŭ, i ţviaščeŭnikaŭ nie navi-
dzieli, Pradviečnych Praŭdaŭ i
Zakonaŭ, a siarod ich Samoj Troj-
cy Praśviatoj jany nikoli nie zniš-
čać — JANY NIEZNIŠČALNY!
U ŢVIATYM BOHU.

(Dalej budzie)

Najnaviejšaje Abjauleńnie

(Praciah)

Takija vyskazy dobra našvietlivajuć darohu, na katoraj prahnie Pan Jezus viašci. Pakora dazvolić jej iści zašisiody biaspiečna, a pašluchmianašć namiačyc jej napramak.

Nazaŭtra, dnia 9 listapada, u vutorak Pan Jezus padkrešlivaje jašče toje: „Kali žlivaju na ciabie łaski, to tolki z uzhladu na tvaju vjernašć dla Mianie i dla tvajej Matki, katoraja Mianie zastupaje”. „Paŭtaraju tabie, zdavajsia na Maju miłašć. Prahnu, kab stałasiasa žertvaj Božaj spraviedliwašci, stajučysia pry hetym palohkaj dla Majej Miłašci. Razburu ciabie, ale strelami miłašci; važmu ciabie u pałon, ale praz puty Majej Miłašci. Ničoha nia bojsia, bo ty znachodzišsia u hłybini Majho Serca. Davieryvajsia i dazvol Mnie dzieić”. Toje Božaje dziejańnie vykonvajecca praz probu, u katoraj Jozefa ničoha nie razŭmieje, aprač svajej ślabašci. Pasiarod svaich doŭhich napružeńniaŭ, a doraha stojačy jej natury. Minaje jašče 10 dzion na zmahańni z pakusami nutranymi i vonkavymi.

„Adnak-ža — piša jana u piatnicu, dnia 19 listapada — zdajecca mnie, što pamima šmatlikich napadaŭ nie abraziła Jaho”. — Ale hetaki znak zapytańnia stanovicea pradžaje dalikatnaj dušoj, kali viečaram na adaracyi pradžaje tabarnakulum, ukazyvajecca jej Pan Jezus iz zranianym Sercam i z padrapanymi ranami. „O Jezu moj,

ci heta tak paraniła Tvajo Serca?.. Pan Jezus niedazvalaje jej dakončyc. „Heta nia ty Jozefa. Heta aziablašci duš, katoryja nie adkazvajuć na Maju miłašć. Kab ty vieđała, što heta za bol miłavać, a nie być miłavany!” „Tady nahlja razharełasiasa Jahonaje Serca jak u pažary”. — „Voš, što tvaja miłašć robić z Maim Sercam. Chacia čuješsia zimnoj i dumaješ, što Mianie nie miłuješ. Heta, ŭłasna, tady paŭstrymlivaješ maju spraviadliwašć, hatovuju da ukarańnia dušaŭ. Adziny akt miłašci, uzbudžany u samotnašci, u jakoj ciabie astaŭlaju, vynahradžvaje Mianie za šmat nieudziačnašciaŭ, katorych ja jošć pradmietam. Serca Maju ličyc tyja akty miłašci i zbieraje ich, jak kaštoŭny balsam”. „Malisia za usie dušy, prosiačy Jaho, kab jak najbolej ž ich miłavali i paznali dabratu Jaho Serca. Padabajecca Mnie, što tak prahnieš Majej miłašci i što travić ciabie smaha, kab Mianie miłavali. Heta adzinaje paciešaje Majo Serca. Malisia za dušy, za tyja siem, katoryja tabie pavieru. Jašče niekalki achviraŭ, a jany u karotkim časie viernucca”. — U Subotu, dnia 20 listapada, pašla śviatej Kamunii, žjaviŭsia jej Pan Jezus, jak ubohi, prosiačy jaje miłastyni. „U Jahonym Sercu było šmat małych padrapańniaŭ — piša Jozefa”.

(Dalej budzie)

SP. PRAZYDENTU, PAVADYRSTVU,
NIEKATARYM RADNYM B.N.R.

VIELMI PAVAŽANYJA I DARAHIJA SURODZIČY!

Atrymaŭ „Kamunikat...” i ba-
ču: treba nam bolš dumać, jak zra-
bić, pamahčy i ŭłažyc našuju ra-
botu u Radzie B.N.R., kab była
rabota, karyść narodu i ŭsem z
dziejnaści, isnawańnia Rady B.N.R.

Zakid biazdziejnaści astajecca
pravielnym, jak jaho nia vyjaś-
niać ci adkidać. Wielič зробle-
naha — było зробlenaje adzinkami,
ale nie Radaju. Pracavaŭ Abram-
čyk, Hryškievič, Zaprudnik, dy
jašče niekalki achvočych. Inšyja
ŭ Radzie navat na Pasiedžańni
nia jaŭlalisia. A kali pryjechali,
dyk skażycie sami, što dobraha
zrabili? Što pastanavili? Jaki chod
dali našamu žyćciu? Nia ŭspami-
naju ab: što зробlena kab „žyła
Biełaruś”.

Jak pamahčy, kab ŭ nastupnym,
Rada B.N.R. dziejała i „rabiła”?
Može treba pierabudavać Radu
B.N.R.? Z siabroŭskaha zhurta-
vańnia — na pradstaŭnictva naro-
du, nazakonadavalnuju i vykanaŭ-
čuju dziaŭžaŭnuju ŭstavu. — Samo
słowa „Rada” značyc, wieča, sojm,
parlament. Chajža budzie Rada
parlamentam. — Wybiralnaść Ra-
dy piaci — prakmietnikavym spo-
sabam jość važnaja reč, a nia ka-

niešnaja da dobraje dziejnaści.
Možna vybrać, zaprasić, paklikać
usich našych dziejačaŭ, vučanych,
razumných ludziej, zacikaŭlenych
narodnaju spravaju, biaz pierabi-
rańnia da tych, chto mnie padaba-
jecca, ci tabie nia padabajecca. Ja-
ho vydatnaść u žyćci, u hramadzie
jość važnaja, a nia pierakonańnie,
jaho majo, ci čyjość.

Radnym maje być toj što pryz-
naje 25 Sakavika. Ale sami bačy-
cie, što nia ŭsie jany ŭ Radzie
B.N.R., nia ŭsich ich zaprošana. I
ja zatym, kab u majoj partyi byli
tolki maje adnadumniki. Alež he-
ta nia Rada B.N.R., a tolki maja
partyja. Jakoje mnie prava nazy-
vać maju partyju Radaju B.N.R.?
— Tamu, Pavažanyja surodzičy,
treba zaprasić u Radu B.N.R. usich
biełarusau. I tych, što vierać: Bie-
łaruś dla biełarusou, a inšych z
nasielnicтва — u Sibir. I tych, chto
vieryć u Biełaruś niezaležnuju dla
ŭsiaho nasielnicтва radzimu i bać-
kaŭščynnu i dziaŭžavu. I tych, chto
pierakonany uzhadavańniem sia-
rod, ci praz čužyncaŭ, nia vieryć u
dziaŭžaŭnuju Biełaruś.

Majecie prykład Mickievičaŭ,
biełarusau z nad Niomana: Adam
staŭsia pavadyrom palakaŭ, cha-

cia latucieŭ ab Bielarusi. Inšy Mic-kievič — adradženiec — paeta Bielarusi. A jakija sučasnyja Mic-kievičy? A űsim im bačkaŭščyna Bielaruš, dy űsie jany jaje lubiać i choćuć najlepšaje.

Heta značyć, u radu B.N.R. musiać być zaprašanyja na radnych usie biełarusy, biaz uvahi na ich-nija sianiašnja pierakonańni ű tym, ci hetym. — Viedaju, jość siarad Vas bajažliŭcy, jakija strasacca, kab chacia surodzičy inšaha pierakanańnia nia pieraniali Radu. Ale što jany mohuć z hetaj Rady zrabić? Horšaha jak jano było űžo roblanaje ű 1925 h.?

Praz dziejnaść u Radzie nam treba pierakanać usich radnych u kaniešnaści niezaležnaści Bielarusi, voli našaha narodu, voli nasielnictvu Bielarusi, žyćcio ű supracouńnictvie űsich z usimi. Vyrablać hramadzkaje paćućcio chacia-by ű radnych, kali nielha ű va űsiem našym hramadztvie. — Treba Radu pašyryć na bolš surodzičaŭ, dy zaprasić usich, kab u Radzie byli palityčnyja partyi roznych napramkaŭ dy, kab bolšaść biełarusau kiravała Radaju, i usioj B.N.R. na čužynie, a pasredna i u kraju. — Palityčnyja partyi patrebnyja ű Radzie B.N.R., kab jana mahła dziejać i rabić dobraje dla narodu. Tamu što partyjnaść u palitycy maja tysiaćahodździ za saboju razvićcia, dy ničoha lepšaha nia vydumana. Chto z nas taki razumny, kab niatolki vydumaŭ, ale i pakazaŭ na spravie niešta

lepšaje? Chaj-ža prykład Stalina-Lenina, Musaliniaha-Hitlera budzie tym navukaju, jak drennym jość adnapartyjnaść, adnadumnaść u palitycy, dy hetym u Radzie B.N.R.

Chaj budzie ű Radzie B.N.R. partyja niezaležnickaja, nacyjanalistyčnaja, toje što nazyvašasia „Kryvičy”, damahańnia chutkaha adradžeńnia našaha narodu i biełaruskaści pierad usim. — Ale patrebna ja i partyja tych, što duma-juć, utrymańnie dasiulašniaha paradku ű narodzie, za dobraje. Svajho času nazvali ich „zarubiežnikami”. Tyja što i siarod „kryvičoŭ” namahajucca űtrymać B.A.P. Car-kvu rasejskuju, biełaruski prava-pis, i movu bližej da maskoŭskaj, dy űsio kab była pavodle zakonu, ustanoulenaha carom — baciŭškaju.

Uciakać ad ich, zamykańniem-sia ű svaju dumku niezaležnaści, zusim nia karysna, a jakraz naadvarot škodna narodu i „25 Saka-viku”.

Padnošu dumku Chryścijanska-ha Abjednańnia da Niezaležnaści, jak partyi űsich inšych, jakija choćuć postupu da niezaležnaści, biaz marnavańnia biełaruskaha narod-naha i histaryčnaha dabytku. — Ch.D. da N. maje lubić surodzičaŭ, dy dzieła hetaha vučyć, lačyć, pierakonvać inakš dumajučych, ale nia vykidać, adrazać, zabivać sva-ich svajakoŭ, brataŭ biełarusau, moža zatumanienych čužyncami, moža pierakuplenych, moža pra-

stupnych, alež bratoŭ. Chaj my topčamsia na miescy, nia budziem mieć adradženskaha chutkaha cho-du, ale z nami buduć našyja braty. My pastarajemsia ich pry sabie utrymać, z poŭnaju natuhaju naša-ha serca i rozumu.

I chto z Vas choča dałučycca da Chryścijanskaha Abjednańnia par-tyi siaredziny Rady B.N.R. i pali-tyki našaha narodu, kali łaska, pi-šcye Vašyja pažadani, hurtujcie-sia ŭ Vašaj vakolicy abhavarvaj-cie sprawy na asnovie lubovi da brata-surodziča, prabačeńnia pry-krasčiaŭ kali-kolačy atryma-nych. Šukajcie pryjacielaŭ i rabie-cie ich siarod surodzičaŭ. Vašaja varožaść da brata Vašaha zrobie-jaho voraham Vam. Vašaja pry-jažń i luboŭ, zaŭsiody, raniej, ci paźniej, pieramoža ŭsiakuju va-rožaść.

Nabližajecca Pasiedžańnie Ra-dy (sesija). Maja i ŭsich nas proš-ba da Prazydenta i Pavadyrstva Rady: zaprasiecie ŭsich vydatnych biełarusau u Radu, na radnych. Nia paminajcie našych žančyn, ani moładzi. Kožny biełarus, končyŭ-šy siaredniuju vučelniu, pavinen być zaprošany ŭ Radu na radnaha. Pahatoŭ vučni űniversytetaŭ. Na-rodu i Radzie patrebnaja navuka, vieda, achvata da dziejnaści na ka-ryść usim, a nia hody žyćcia.

A dla tych z radnych, chto dama-hajecca, kab była wybarnaść rad-nych — haj budzie zakon ab rad-nietvie z uradu ŭsich, chto vybra-ny hramadoju da kiravańnia —

radnietva ű va űsich biełaruskich hurtavańniach, cerkvach, ustano-vach.

Treba viarnuć daŭni zakon V. Kn. Lit-Ruskaha: sanatarstva, cia-pier radnietva, usich pravadyraŭ — japiskapaŭ — cerkvaŭ, relihij-nych hurtavańniaŭ. Hetaž ludzi vy-sokaj maralnaj vartaści dy pava-dyry duš našych surodzičaŭ.

A na Pasiedžańnie Rady B.N.R. staŭlu da razhladu prapanovu:

1. Chodańnie pierad uradam Z.H.A. ab zasnavańnie adumysna-ha addziełu armii U.S. z ludziej biełaruskaha pachodžańnia. Ab arhanizacyi z hetym addziełam vyšejšaj vučelni z R.O.T.S. i vyvu-čańnia vyšejšaj ašviety zarablań-nia. — Kab Rada razvažyła mah-čymaści utrymańnia ludźmi tako-ha addziełu: na kolki maładych u zmaharoch možam različać? Jak vialiki universytet možam űladzić? Kaha z niebiełarusau možam pry-mać?

2. Damahańnie da kiravietvaŭ Cerkvaŭ i Subožniaŭ, dzie jość viernikami ludzi z Biełarusi, ab vy-značeńni, pašviačeńni, japiskapa, ci chaciaby japiskapskaha navied-valnika, pažadana biełaruskaha pachodžańnia dla naviadvańnia űsiech parachvijaŭ toje Carkvy, i duchoŭnaj apieki nad ludźmi z Biełarusi. Paimienna: Ekzarchatu Kanstancinopalskaha patryarcha ű Z.H.A. Rasejskaj Zarubiežnaj, Amerykanskaj Pravasłaŭnaj, Pols-kaj Aŭtakefalnaj u Varšavie, Va-tykanie dla biełarusau łacinnikaŭ,

u baptystych Ameryki, švietkaŭ Jahovy dy inšych.

3. Zasnavaŭnie Narodnaj Hrašoŭni dzieła haspadareŭnia B.N.R. Abvieščaŭni 5% nutranaj pazyki niezaležnaści. Odsotak vyplacicca

ŭ volnaj Z.N.R.

4. Pašvietčaŭni biełaruskaści (pašpartyzacyja) usim z Bielarusi, praz B.N.R. dy nišyja. Kali łaska padumajcie, dy rabiecie dla dab-
ra ūsiem. Pamažy Vam Boža!

* *

* *

Z češkaje pierakłała M. Stankievičycha

Jan Amos Komensky: Informatorium školy materske

(Hadavaŭnie dziciaci ŭ wieku pieradškilnym)

Komensky (Comenius) byŭ biskup i viedamy ŭ šviecie ūzhadavalnik.
(1592 — 1670)

(Praciah)

pićciu, adziavaŭniu i ūsiakaj apiecy cieła. Dzieci majuć uvažać na baćkoŭ. Baćki nia majuć biaz ūdzieržliwaści dazvalać dziaciom usio. Lubić dietki pryrodna, ale nia treba pakazvać usiu svaju lubość, valej u bajažni dziaržać. Kali čužy pieraściahaje, dyk baćki nia majuć za dziacio zastupacca. Z uvahi na staršych vychodzić paslušnaść. Heta pod usich cnotaŭ, kali navučycca svaju volu łamać a čužuju šanavać. Maładyja halinki vina pryviazujem. Terent kaža: svaja vola robić ludzioŭ horšymi. Kali baćka abo matka kaža: Pakiń, chadzi siudy, padaj, treba prymusić ich, kab toje zrabili. Kali pakazujecca ūporlivaść, tady možna

razumnaj karaju jaje vyhnać. Persy wielmi hladzieli, kab dzieci havaryli praŭdu. Prynukać dzieci, kali što błaħoje zrabili, kab pryznalisia. I kab nie havaryli toha, čaho niama. Ludzi pryvykli škielić (žartavać) z taho, što vina składajecca na druhoha. Kamu horaj, jak dziciaci, katoraje pryvyknie manu uvažać za škeli (žart) i manić? Treba vučycca spraviadlivaści. Nia brać čužyje rečy, nie rabić ničoha napiarek. Biaździejnaść paduška Satana. Jak šatan znojdzie kaho niezaniataha, jon jaho zojmie, pierš błaħimi dumkami, pašlej błaħimi ūčynkami. Razumna nie dapuščać dziciaci darma čas hubić, ale dać jamu zaniatak i

hetak pieraškadžać šatanu. Dać takuju rabotu, da katoraj dzieci zdolnyja. Valej hulać, čymsia dzień hubić. Bo ů hulni dumki zaniatyja i vojstracca. Kali dziacio navučycca havaryć, treba, kab taksama navučylasia maŭčać, času malitvy i jak staršyja havorać. Druhoju patrebaju maŭčaŭnia jość padumać pierad tym, jak havoryš. Treba vučyć ciarplivašci i ůstupić ad svaje voli, kab hetak z małych hod, pakul žadoba haračoje pačućcio zapuście kareńnie, maŭło nad saboju panavać. Dziacio navučycca ciarplivašci, kali nia nadta ź im cackaješsia. Žadoby (haračyja pačućci) pačnuć pakazvacca ů 2-3 hodzie. Treba ich rana vyrvać, jak čartapałoch pamieź kvietak. Niekatoryja dzieci svavollivyja, buntujucca, choćuć mieć toje, što zadumajuć, krykam i načaj. Inšyja złujuć, imšciacca, kidajucca i bjucca. Zatym, što heta nia pryrodny charakter, treba, kab bački hetamu zabaranili ad pačatku. Budzie heta lahčej u małych hadoch, jak paślej. Darma kazać, jak niekatoryja havorać: Dziacio nie rozumieje. Užo raniej było skazana, što toj nie rozumny, chto hetak havora. Nia možna vyrvać ziella, jak nadta małoje. Ale nia treba doŭha čakać, bo tady krapiva bolej piačeć, čartapałoch bolej badziecca a ů mižčasie raśliny dušacca i hinuć. Kali bačyš, što dzicio choča jaki łasonik bolej jak treba, budź ty razumniejšy i nie davaj jamu. Adyjdzi ź im, pryviadzi na inšyja

dumki, nie zvažaj, jano papłača i pierastanie, advyknie i budzie z hetaha karyść. Kali buntujeccca, nie dazvalaj jamu, krykni, vytni, šchavaj toje, dzieła čaho jano kryčyć. Tady zrazumieje, što musić na ciabie zvažać, nia śmieje rabić, što jamu zachoćacca, ale, što ty padabaješ. 2-vuhodniaje dziacio nie małoje na heta. Treba adnak hladzić, kab dziacio nie dražnić ani złavać, bo hetak robicca nieciarpliūšym. Achvota pasłużyć staršym charośaje moładzieży. Kab pasłużyć, nia ciažka vučyć, bo jany achvotna ůsio chapajuć. Nie barani im, ale vučy, jak razumna rabić. Bačka abo maci mohuć skazać: Idzi da babuli, skaży dobrydzień, što ja pytajusia, jak jany majucca i prychoďź zaraz nazad. Treba praktykavać taksama barździniu; kali što zahadaješ, kab dziacio pakinuła hulniu i biehła. Za hetym idzie vietłaść. Jak bački ůmiejuć, tak dzieci vučać. Niekatoraje dziacio ad pryrody łaskavaje, inšych treba vučyć (pryvitacca, kłaniacca; kali što dastanie, padziakavać.) Hetaje łaskavaść nia maje być biaz rozumu, ale važnaje a ůždzieržlivaje. Asioł, jak bačyŭ sabačku skačućaha na pana, taksama heta prabavaŭ, i dastaŭ kijam. Hetak i ź dziećmi. jak kamu vypadaje, tak pastupać. Treba vučyć, jak dobra siadzić, roŭna chadzić, prosta stajać; kali čaho patrabujuć prasić, kali dastanuć, padziakavać. Kali havoryš iz staršymi, spakojna ruki dziaŕžać. U

het'kich cnotach vučanaje dziacio
budzie lohka mieć miłaść pierad
Boham i ludźmi.

Chto choča mieć razumnaje
dziacio, musić razumna ź im pastu-
pać. Bački i niańki pamahajuć pry
užhadavańniu, ale bolejš inšyja

dzieci. Chaj hulajuć i biehajuć ra-
zam, treba heta abdumać. Tolki
kab nia było błaħoha tavarysstva,
bo tady moža być škoda, a nie ka-
ryść. Bački mohuć zabaranieć być
z raspusnymi dziećmi.

(Dalej budzie)

**
*

K A N C E R T

Vialikalitoŭcy (Biełarusy) 28
Listapada, zarhanizavali u Chika-
go Kancert pašviečany svietłaj pa-
miaci vydatnamu svajmu kampa-
zytaru prafesaru Mikołu Kuliko-
viču (Ščahłovu). Na kancerci
udzielnichali biełarusy z Ameryki
i Kanady. Ušnavali hetu impre-
zu i niekataryja Ukraincy, Pala-
ki, Rasiejcy i kaŭkazcy.

A 7 hadzini pa paŭdni, sp. Vie-
ra Ramuk pramovami u rodnej
i anhielskaj movach ab prafesaru
Mikole Kulikoviču, dała pačatak
Kancerta. Nastupna sp. Jurka
Mazur u anhelskaj i rodnej mo-
vach, paznajomiŭ prysutnych z
kampazytaram prafesaram, jak
idealnym historykam-tvarcom pie-
siennaha i muzyčnaha mastactva
svajho narodu, a tak sama pismien-
nika takoha napramku. Viadoma-
ja našaja paetka sp. Natalia Ar-
sieniava, zamiest pramovy, pračy-
tała svoj vierš u katorym nie mno-
hasłoŭna pakazała kampazytara
vydatnaha jak vyjaŭlanca cenna-
ha našaha narodnaha skarbu, mu-

zyčna piesiennaha falkloru. Na-
stupna ihrańnia na piano i śpievy.
Vučni kampazytara sp. Irena Ma-
roziška i sp. Henry Jančeŭski, pra-
ihrali na piano pa asobku „Bieła-
ruskija Fantazi”. Dalej pajšli spie-
vy solo i duet. Solo pa niekaki pieś-
niaŭ prapiejali, spadaryni: Viera
Ramuk, Vera Arton, Nadzia Hra-
de-Kulikovič ispadar Stefan Vicik,
katory akramia biełaruskich na
bis prapiejau adnu piesniu pols-
kuju. Nastupna pieršy duet spa-
daryni: Vera Arton i Vara Sažyc,
pieraadzietyja u nacyanalnyja kas-
ciumy piejali pieśni „O Biełaruś
maja šypšyna”, „Pieśnia maja
pieśnia” i „Ja ad vas daloka”. Dru-
hi duet piejali spadarynia Grade-
Kulikovič i spadar Stefan Vicik,
jany piejali vyniatok z opery
„Kniaź Čaradziej Połacki”. Śpie-
vakom akampianavaŭ sp. Stanlej
Bocek.

Na zakančeńnia kancertu Ka-
nadskija muzykanty, pryhoža ady-
hrali niekalki muzyčnych tvoraŭ,

na svaich instrumentach. Usie spievy i ihrani byli kampazyci prafesara Mikoły Kulikoviča.

Kancert byŭ wielmi pawažny i mastacka vykanany i bez sumnivu naležyć da našych najpawažniejšych imprezaŭ. Na zakančeńnie

nieabchodna paviedamić, što prafesar kampazytar Mikoła Kulikovič (ščaŭloŭ), narodziŭsia u Smalensku 11 Kasavika 1897 h., a pamior u Chicago 31 Sakavika 1969 h.

J. Akimovič

Z ČUŽOJE PRESY.

U hazecie „Novoje ruskaje Slovo”, zmieščana, što u Haradzienščynie sialenie zvanaje „Kaścielnaja” kamunistyčnyja ŭłady pieraimienavali na „Zarečnaje”. Kali kamunistyja vyrašyli z kaścioła tamašniaho zrabić skład praduktovy, to žychary tamašnija, havoračy što biaz kaścioła jany nia mohuć być i niepajšli na raboty u kałchoz a dzieci nia pajšli da školy. Kamunistyčnyja ŭłady pryviazli studentaŭ z Horadni na raboty u kałchozie. Studenty daviedaŭšysia čamu susiednija žychary nia chočuć pracavać u kaŭchozie, admovilisia pracavać. Tahdy vyžšyja kamunistyčnyja ŭłady zahadali, usie vyniasianyja kascielnyja rečy viarnuć u kascioł i kascioł addać viernikam, a tych što zahadali abiarnuć kascioł na praduktovy skład, paciahnuć da adkaznašci.

Cikava kaho paciahnuć da adkaznašci? Niachočaca vieryć, kab kauchoznyja ŭłady bez viedama starejšych kamunistyčnych zapraŭilaŭ samyja rasparadzilisia zaniać kascioł pad skład.

U Polskim tydniaviku „Gviazda Polarna” z 6 Sakavika zmieščana:

Bluznierstva karajecca viazničaju u Finlandzi.

Parlamant finski, uchvoliŭ pastanovu karać dvama hadami viaznicy za bluznierstva, uzasadniajučy pastanovu tym, što Finlandzia jość krajam Chryścijanskim i takim žadaje astacca. Jak akazvajecca u susiednim Savieckum Sazuzie, apošnim časam pravodzicca usilennaja ateistyčnaja prapahanda. Baroniačysia ad takoj prapahandy, parlamant finski uchvaliŭ takuju pastanovu.

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho exemplara 15 c.

Vydaviec-Redaktar (Publisher-Editor) : Rev. Francis Cherniawski

Address: 164 Broadway, Fort Edward, N.Y., U.S.A., 12828

Telephone: RH7-5117
